

Helle Juul: Hvor er fokus på de fysiske rammer for 353.000 studerende?

Mens der er stort fokus på de fysiske rammer i grundskolen, mangler der helhedsorienterede tilgange og visioner for at skabe optimale rammer for de 1 353.000 studerende på landets uddannelser, skriver arkitekt Helle Juul.

Helle Juul

Founding Partner, Arkitekt MAA/MNAL, Ph.D., Juul | Frost Arkitekter

Dette er et debatindlæg.

Indlægget er udtryk for skribentens holdning. Du er velkommen til at deltage i debatten – send dit indlæg til

Der bliver brugt masser af ressourcer på at undersøge, hvilken indvirkning de fysiske rammer har på indlæringen i landets folkeskoler, og der er fokus på at skabe arbejdsmiljøer på arbejdspladsen, som gør de ansatte arbejdsdygtige og sunde – og det er godt!

Men hvor er fokus på de uddannelsesmæssige rammer på landets videregående uddannelser, der skaber rammen om godt og vel 353.000 studerendes hverdag?

Andelen af studerende, der dropper ud af universitetet er steget fra 29 procent i 2014 til 35 procent i 2017. Det er en vældig kedelig, men ikke ny tendens – det har været problemet for de videregående uddannelser i flere år. Frafald er ikke alene problematisk både økonomisk for samfundet som helhed og uddannelsesinstitutionerne, men har også konsekvenser for den enkelte studerende, hvor frafald kan påvirke de studerendes selvtillid og karrierer.

Jeg er overbevist om, at nøglen til at knække tendensen er en helhedsorienteret indsats, der inkluderer forbedringen af de fysiske rammer for de studerende.

Ikke af tvang, men af lyst

Måden, man politisk forsøger at løse problemerne, er dog stadig tankevækkende rigid. I *sync* med et stadig mere rationelt samfundssyn har vi nu gennem de sidste fem år været vidne til forsøg med reformer og regler, der skal styre og indramme de studerendes liv og læring.

Men reformer og regler kan ikke stå alene, hverken når det gælder frafald eller fastholdelse af de studerende. Universiteterne skal ikke bare fastholde de studerende. De skal give de studerende lyst til at holde fast i uddannelsen – ikke af tvang, men af lyst – og her spiller strategisk campusudvikling og de fysiske rammer en væsentlig rolle.

Samfundet bør investere i helhedsorienterede strategiske indsatser, der favner hele campus. Inspireret af international byudvikling, der i dag også handler om *well-being* inspireret af WHO's Healthy City-initiativ, kunne man ønske sig et fastholdelsesstrategisk blik med et skarpt perspektiv på attraktive områder på campus for rekreation, aktivitet, tryghed og ejerskab.

Der er brug for et nyt fokus på, hvordan de fysiske rammer kan understøtte og fremme de studerendes fysiske, mentale og sociale velbefindende i forhold til de særlige behov, der definerer deres hverdag.

Grønne urbane campusmodeller

Den historiske udvikling af campusområder, fra fuldstændigt byintegrerede som Oxford og Princeton, til små akademiske landsbyer uden for byen som RUC, og nu en genintegration med byen betyder, at de behov, der skal dækkes har ændret sig og stadigt ændrer sig.

Behovene er forskellige, alt efter om campus ligger i, på kanten af eller uden for byen: Der kan være langt til grønne kvaliteter, hvis campus er placeret midt i byen. Omvendt kan både bymæssige funktioner og urbane træk være faretruende fraværende på campusområder uden for bygrænsen.

Undersøgelser har vist, at der er sammenhæng mellem campuskvaliteter som urbanitet og grønne kvaliteter og fastholdelsen af de studerende, men tilmed også andelen der dimiterer.

Andre studier viser, at grønne og urbane områder positivt påvirker de studerendes tilfredshed, koncentrationsevne og modvirker stress. De bakkes op af studier af arbejdspladser, der påviser, at ansatte i arbejdsmiljøer, som integrerer sollys og kig til natur, oplever et 15 procent højere niveau af velbefindende. Mens velbefindende- og sundhedsfremmende initiativer betyder, at organisationer har fire gange mindre sandsynlighed for at miste talent det næste år – tendenser, som med sikkerhed også gælder campusområder.

Afsked med lukkede campusområder

Verden over bliver campusområder udviklet fra introverte akademiske 'landsbyer' til globale universitetshubs med fokus på samarbejde, udveksling og livslang læring.

Verden over bliver campusområder udviklet fra introverte akademiske 'landsbyer' til globale universitetshubs med fokus på samarbejde, udveksling og livslang læring

Afskeden med de lukkede campusområder og et campusmiljø, der i stigende grad defineres af intensive interaktioner skaber nye behov, ikke bare for mødesteder, men også for koncentration og fordybelse.

Nye hybride campusmodeller kan imødekomme behovet for vekslen mellem intensitet, innovation og samarbejde på nationalt og globalt og samtidig sikre de studerendes velbefindende.

Vores erfaring er, at der herhjemme mangler fokus på, hvordan frafald samt de studerendes velbefindende og læring påvirkes af de fysiske rammer – et fokus vi jo netop ser omkring arbejdsmiljø og -pladser, og som vi kan lære og inspireres af.

Dertil mangler der helhedsorienterede tilgange og visioner, vi kan for eksempel se ud over landets grænser: Eksempelvis har Simon Fraser University i Canada udviklet en helhedsorienteret vision for et sundt campus, der samtænker en række indsatser, herunder hvordan tilgængelighed til grønne områder har indflydelse på de studerendes velbefindende.

Fokus på de studerendes velbefindende

I de væsentligste rankingsystemer, som universiteterne bliver målt på, er der kommet et endnu højere fokus på det sociale liv og de studerendes velbefindende.

Times Higher Education, eksempelvis, rangerer hvert år de britiske universiteter efter de studerendes oplevelser af universiteterne. En rangliste, der også spørger til oplevelsen af det sociale liv, fællesskabsfølelsen, miljøet på campus og ikke mindst de studerende velfærd. Med hensyn til sidstnævnte konkluderer Times Higher Education, at de universiteter, der scorer højt i undersøgelsen, er dem, der gør en ekstra indsats for at sikre de studerendes velbefindende. Et spørgsmål, de danske universiteter i langt højere grad burde tage alvorligt.

Når der er vækst i samfundet bygges der på livet løs, men spørgsmålet er om de nye rammer gør de studerende sundere, fremmer de læring og understøtter de det gode og aktive studieliv

Når der er vækst i samfundet, bygges der på livet løs, men spørgsmålet er, om de nye rammer gør de studerende sundere? Fremmer de læring og understøtter de det gode og aktive studieliv – og har de direkte eller indirekte indflydelse på frafald?

Rådgivere, politikere og universiteter bør i samarbejde proaktivt kigge ud i verden og undersøge førende campusområder verden over for at udvikle nye urbane grønne campusmodeller, der i højere grad understøtter det gode campusliv og de studerendes lyst til fortsat at studere.